

IX. KICHIK TADBIRKORLIK

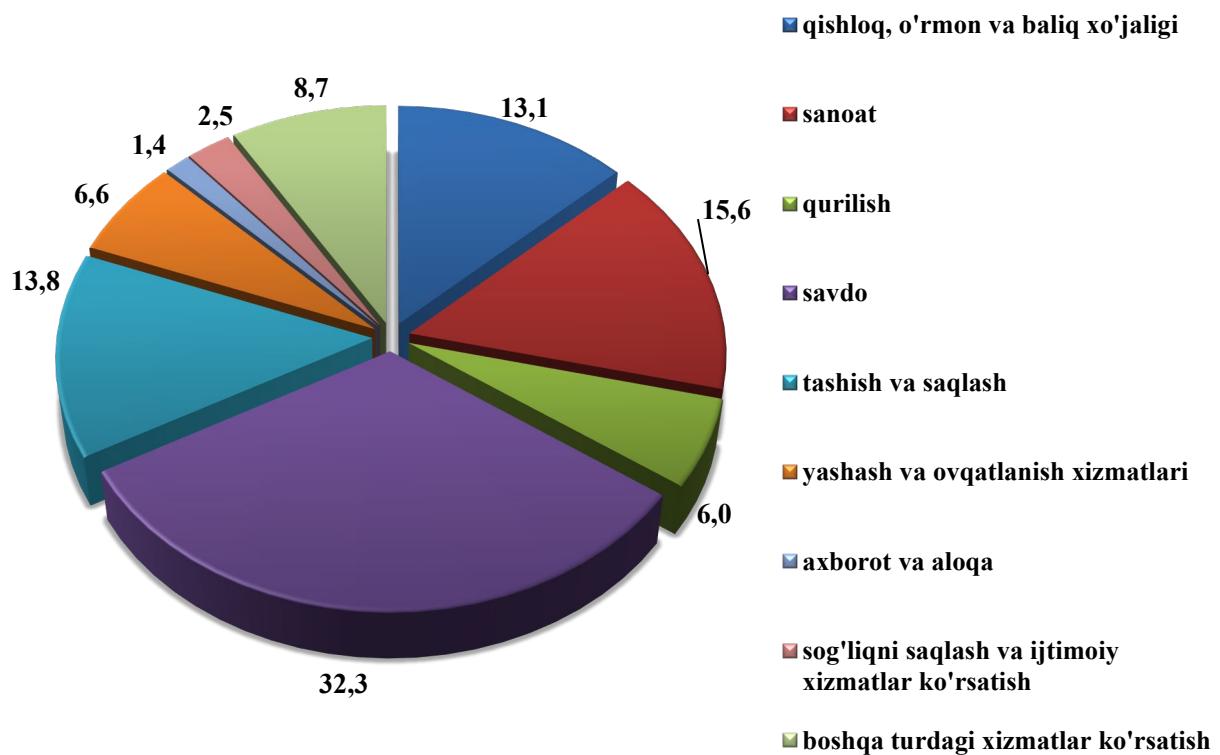
2022 yil 1 oktabr holatiga ro‘yxatga olingan jami kichik tadbirkorlik (biznes) sub’ektlari (dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz) ning soni 31635 tani tashkil qildi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 108,6 foizga o‘sgan.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida 3402 ta kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 75,2 foizni tashkil etdi.

Eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdo (32,3 foiz), sanoat (15,6 foiz), qurilish (6,0 foiz), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (13,1 foiz), yashash va ovqatlanish (6,6 foiz) va boshqa tarmoqlarda tashkil etilgan.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning ulushi

(foizda)

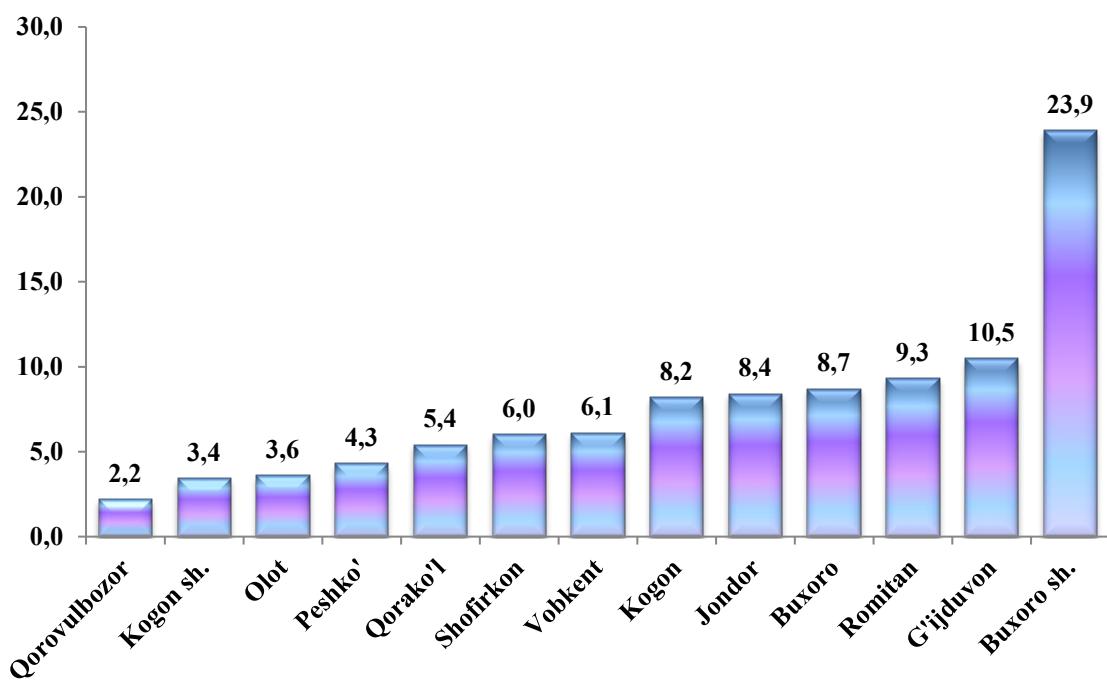

**Hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona
va mikrofirmalar, birlikda**

	<i>yanvar-sentabr 2021 yil</i>	<i>yanvar-sentabr 2022 yil</i>
Buxoro viloyati	4 525	3 402
Buxoro sh.	1 080	814
Kogon sh.	200	115
<i>tumanlar</i>		
Buxoro	404	295
Vobkent	277	206
Jondor	374	285
Kogon	261	280
Olot	195	124
Peshko‘	252	146
Romitan	366	317
Shofirkon	307	203
Qorako‘l	273	184
Qorovulbozor	102	75
G‘ijduvon	434	358

2022 yil yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha eng ko‘p Buxoro shahri (814 ta), G‘ijduvon (358 ta), hamda Romitan (317 ta), Buxoro (295 ta), Jondor (285 ta), tumanlarida tashkil etildi. Kogon, Jondor, Vobkent tumanlarida bu ko‘rsatkich o‘rta darajani tashkil etgan. Eng past ko‘satkichni Qorovulbozor (75 ta) tumanida tashkil etilgan.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning hududlar bo‘yicha ulushi, foiz hisobida

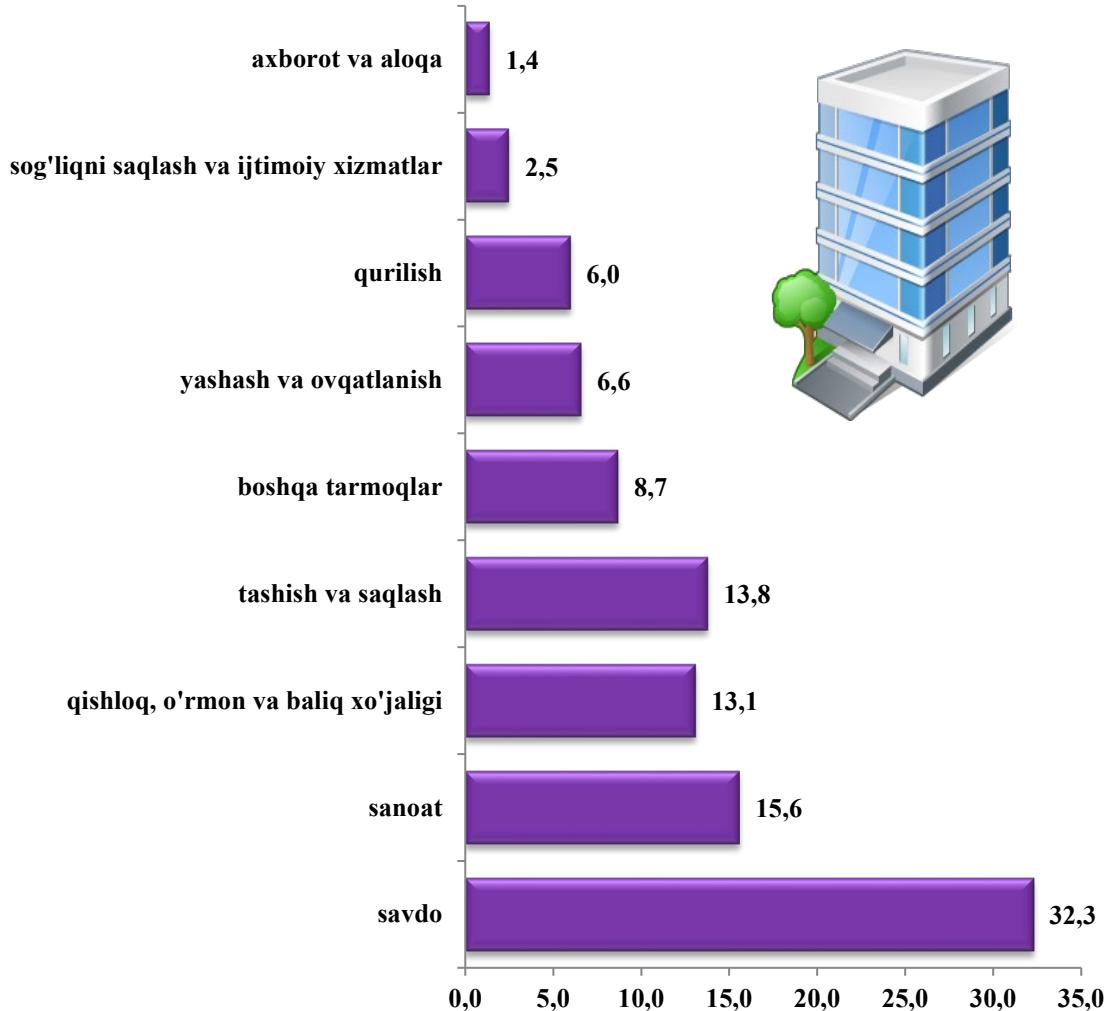
2022 yil yanvar-sentabr holatiga hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning jami miqdoridan eng ko‘p ulush Buxoro shahriga 23,9 foiz, G‘ijduvon tumani 10,5 foiz, Romitan tumani 9,3 foiz, Buxoro tumani 8,7 foiz, Jondor tumani 8,4 foiz, Kogon tumani 8,2 foiz, Shofirkon tumani 6,0 foiz, Peshko’ tumani 4,3 foiz, eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida 2,2 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda

	yanvar-sentabr 2021 yil	yanvar- sentabr 2022 yil
Jami	4 525	3 402
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	602	446
Sanoat	910	530
Qurilish	318	203
Savdo	1 517	1 099
Tashish va saqlash	181	470

	<i>yanvar-sentabr 2021 yil</i>	<i>yanvar- sentabr 2022 yil</i>
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	384	223
Axborot va aloqa	39	49
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	77	85
Boshqa turdag'i xizmatlar	314	297

Yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ulushi (foiz hisobida)

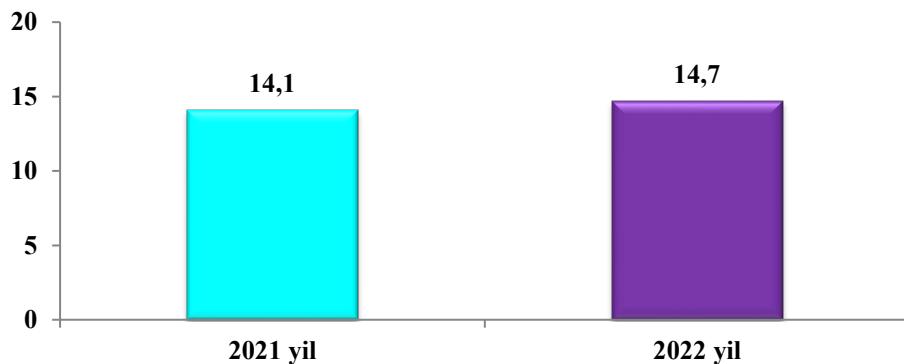
2022 yil 1 oktabr holatida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) hududlar bo'yicha eng ko'p ko'rsatkich Qorovulbozor tumanida 34,9 birlikda, Buxoro shahrida 29,0 birlikda, Kogon tumanida 20,6 birlikda, Romitan tumanida 17,4 birlikda, Buxoro tumanida 13,3 birlikda va Peshko' tumanida 13,3 birlikda bo'lib, o'rtacha ko'rsatkich 11,5 birlik oralig'ida Jondor, Kogon shahar, Shofirkon va Olot tumanlarida aniqlandi. Qorako'l tumanida 8,8 birlikda ushbu ko'rsatkich past bo'lib qolmoqda.

**2022 yil 1 oktabr holatida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda)**

Agar, 2021 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni (har 1000 aholiga, birlikda) 14,1 birlikni tashkil etgan bo'lsa, 2022 yil yanvar-sentabr oylarida bu ko'rsatkich 14,7 birlikka etdi va 2021 yilning shu davriga nisbatan 0,6 birlik yuqori.

Yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlarining soni
(har 1000 aholiga, birlikda;)

2022 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik (biznes) sub'ektlari

tomonidan:

-sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 6836,2 mlrd. so'mni (jami sanoat ishlab chiqarishining 37,1 foizi) yoki 2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan fizik hajm indeksi 104,8 foizni tashkil qildi;

- 22881,1 mlrd. so'mlik qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklarining ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan xizmatlar) tashkil qilib, o'sish sur'ati 103,8 foizni (qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaliklari yalpi mahsulotining 98,5 foizi) tashkil qildi;

- 6957,6 mlrd. so'mlik investitsiyalar (umumiyligi investitsiyalar hajmining 44,1 foizi) o'zlashtirildi va 2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 114,6 foizini tashkil qildi;

- 5039,0 mlrd. so'mlik qurilish ishlari (qurilish ishlari umumiyligi hajmining 82,8 foizi) bajarildi va 2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 108,1 foizni tashkil qildi;

-avtomobil transporti yuk aylanmasining 102,7 foizni (viloyat jami avtomobil transporti yuk aylanmasining 75,7 foizi), yo'lovchi aylanmasining esa 111,1 foizni (umumiyligi yo'lovchi aylanmasining 98,0 foizi) tashkil qildi;

- 6957,7 mlrd. so'mlik xizmatlar ko'rsatilib (jami xizmatlar hajmining 61,0 foizi) 2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan o'sish sur'ati 107,0 foizini tashkil qildi;

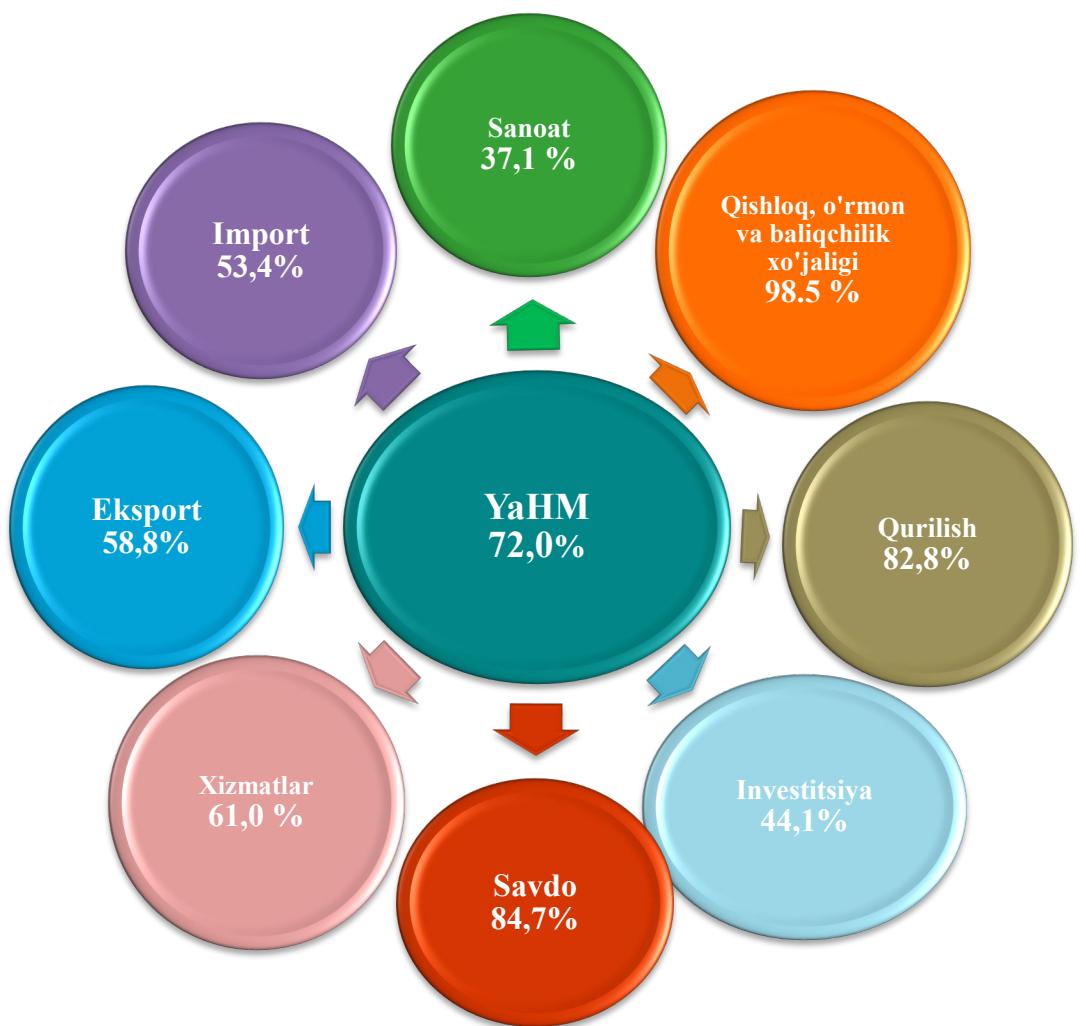
-chakana tovar aylanmasi umumiy hajmining 84,7 foizi yoki 10416,2 mlrd. so‘mi (o‘sish sur’ati 106,7 foizni tashkil qildi) shakllantirildi.

- 127,8 mln.AQSH dollari (umumiy eksport hajmining 58,8 foizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) eksport qilindi, bu esa 2021 yilning mos davriga nisbatan 48,8 mln.AQSH dollarga yoki 61,8 foizga ko‘paydi, mos ravishda 344,4 mln. AQSH dollari (umumiy import hajmining 53,4 oizi) miqdorida mahsulotlar (tovar va xizmatlar) import qilindi, bu esa 2021 yilning mos davriga nisbatan 78,2 mln.AQSH dollarga oshdi.

Yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirdorlikning asosiy ko‘rsatkichlari

	<i>O‘tchov birligi</i>	<i>2021 yil</i>	<i>2022 yil</i>	<i>(+/-)</i>
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni	birlik	27 741	29 399	1 658
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlik	4 525	3 402	-1 123
YAHM	foiz	76,8	74,6	-2,2
Sanoat	foiz	40,1	37,1	-3,0
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	foiz	98,6	98,5	-0,1
Investitsiya	foiz	37,9	44,1	6,2
Qurilish	foiz	77,7	82,8	5,1
Savdo	foiz	88,7	84,7	-4,0
Xizmatlar	foiz	66,7	61,0	-5,7
Yuk tashish	foiz	89,9	90,0	1,1
Yuk aylanmasi	foiz	81,5	75,7	-5,8
Yo‘lovchi tashish	foiz	96,8	97,0	0,2
Yo‘lovchi aylanmasi	foiz	97,8	98,0	0,2
Eksport	foiz	34,9	58,8	23,9
Import	foiz	60,5	53,4	-7,1

**2022 yil yanvar-sentabr oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida
kichik tadbirkorlik ulushining tuzilishi**

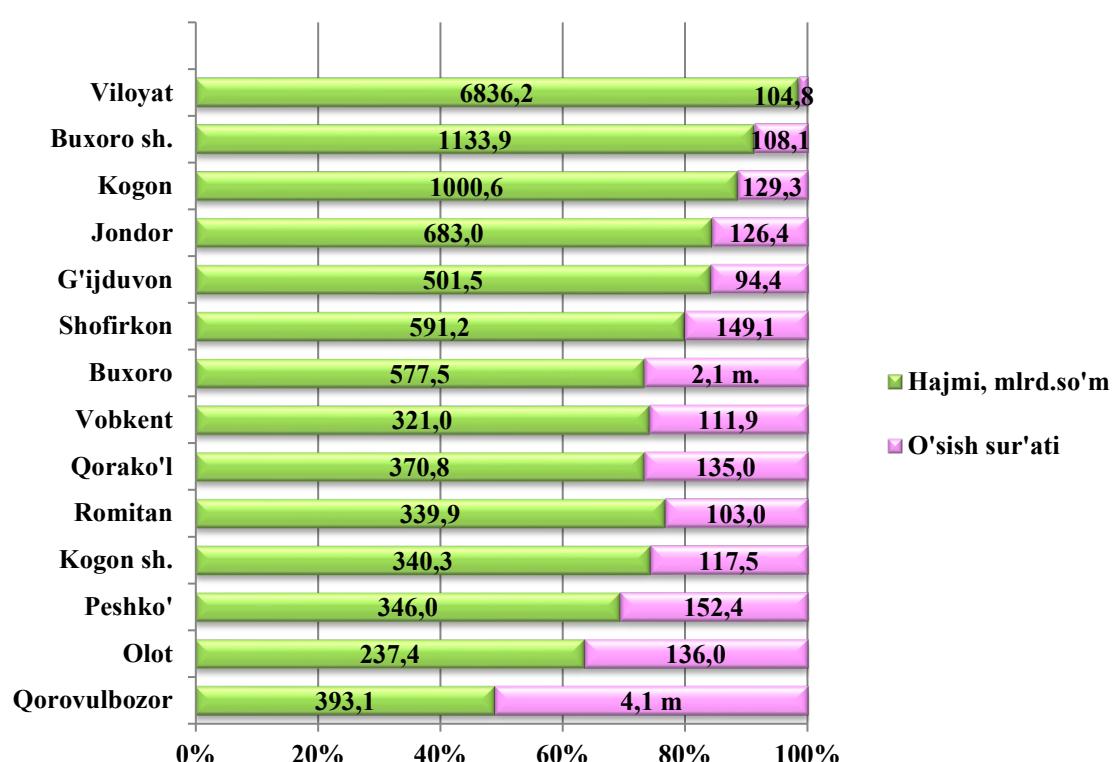
2022 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmidagi xususiy tadbirkorlikning (fuqarolar mulki) ulushi

	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmi, mlrd.so'm</i>	<i>Kichik tadbirkorlik sub'ektlari mahsuloti (ish, xizmat) hajmida xususiy sektor ulushi, foizda</i>
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	22 881,1	100,0
Sanoat	6 836,2	99,7
Qurilish	5 039,0	34,6
Chakana savdo	10 416,2	84,7

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlardagi ulushi
(umumiy hajmiga nisbatan mlrd. so‘mda)

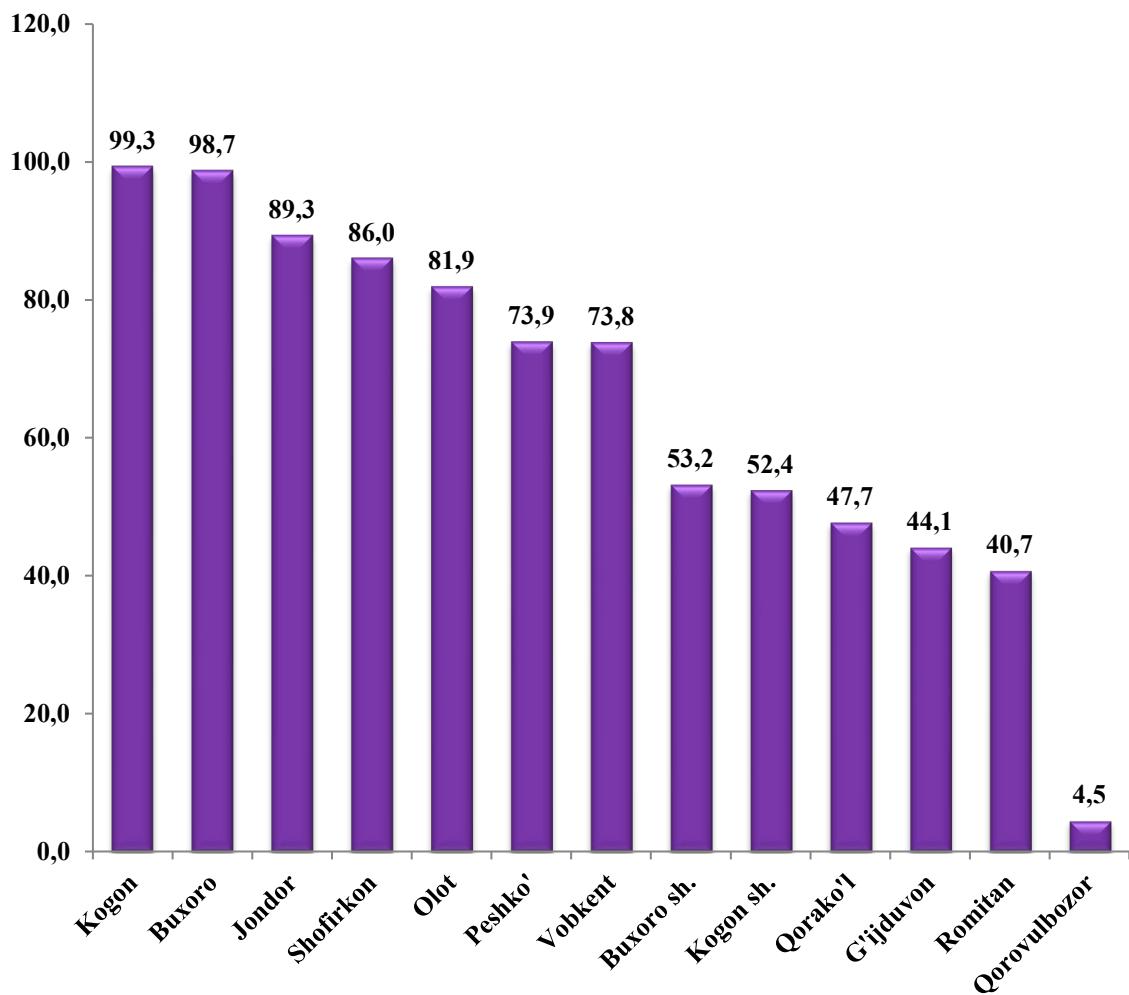
Hududlar bo‘yicha eng ko‘proq sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Buxoro shahri (1133,9 mlrd.so‘m), Kogon tumani (1000,6 mlrd.so‘m), Jondor tumani (683,0 mlrd.so‘m) va Shofirkon tumani (591,2 mlrd.so‘m) hissasiga to‘g‘ri keladi. Vobkent (321,0 mlrd.so‘m) va Olot tumanlarida (237,4 mlrd.so‘m) ushbu sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’ati

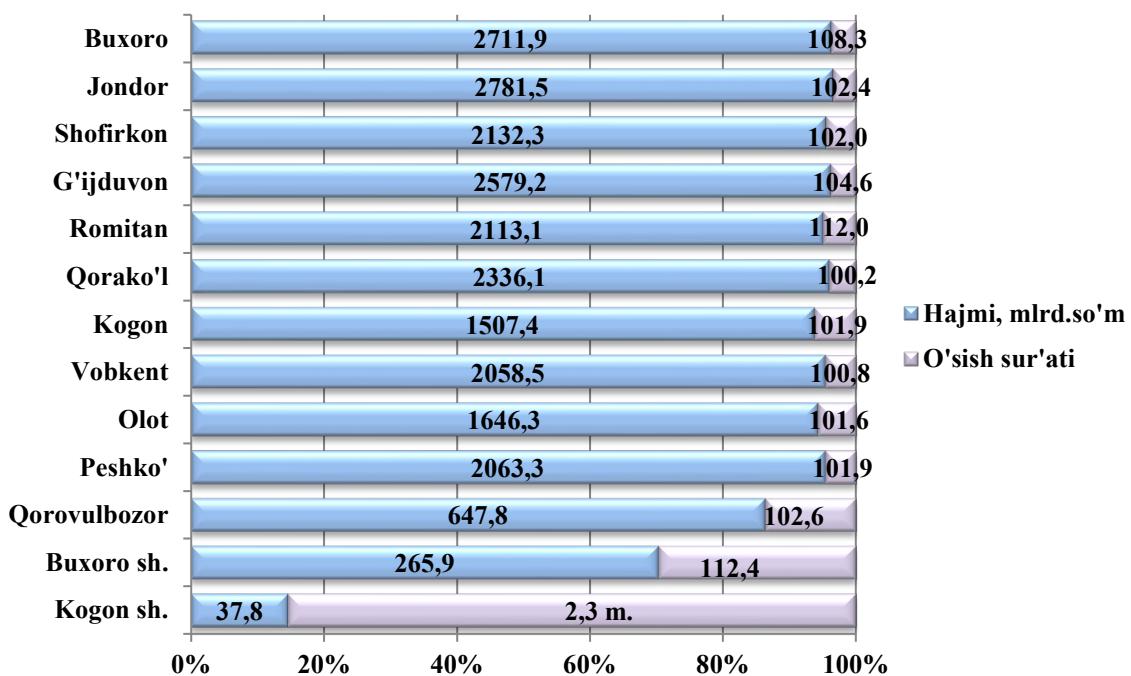
Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi Kogon (99,3 foiz), Buxoro (98,7 foiz), Jondor (89,3 foiz), Shofirkon (86,0 foiz), Olot (81,9 foiz) va Peshko‘ (73,9 foiz) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi. Shu bilan birga Romitan (40,7 foiz) va Qorovulbozor (4,5 foiz) tumanlarida kichik tadbirkorlikning ulushi pastligi kuzatildi.

**2022 yil yanvar-sentabr holatiga jami sanoat mahsulotidagi
kichik tadbirkorlikning hududlar bo'yicha ulushi, foiz**

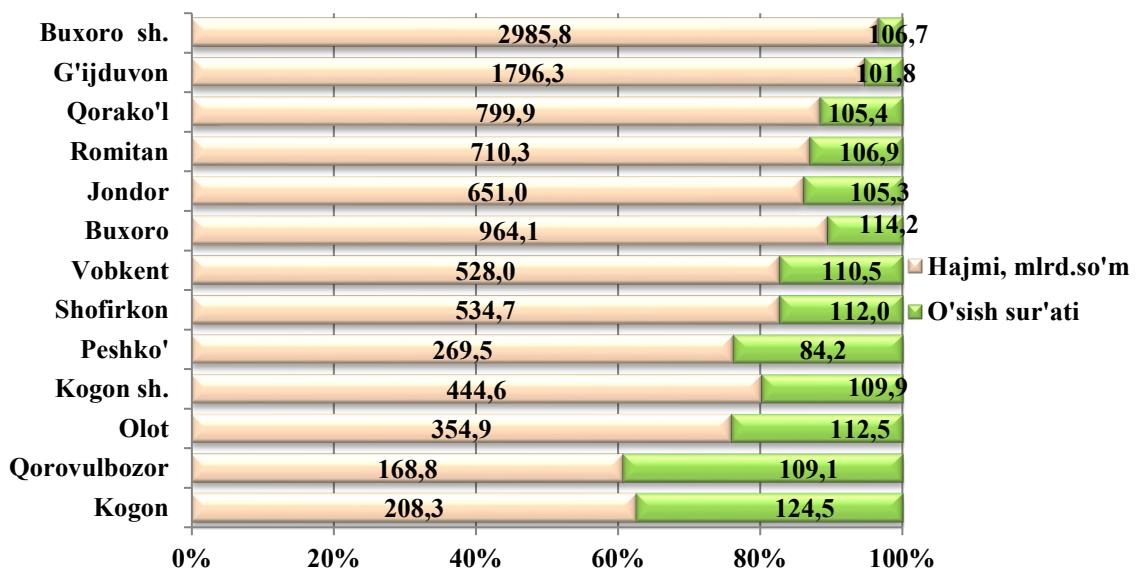
Hududlar bo'yicha ko'proq qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi Jondor (2781,5 mlrd.so'm), Buxoro (2711,9 mlrd.so'm), G'ijduvon (2579,2 mlrd.so'm), Qorako'l (2336,1 mlrd.so'm) va Shofirkon (2132,3 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi. Kogon (37,8 mlrd.so'm) va Buxoro shaharlarida (265,9 mlrd.so'm) va Qorovulbozor tumanida (647,8 mlrd.so'm) qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi past bo'lib qolmoqda.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi hajmi va o'sish sur'ati

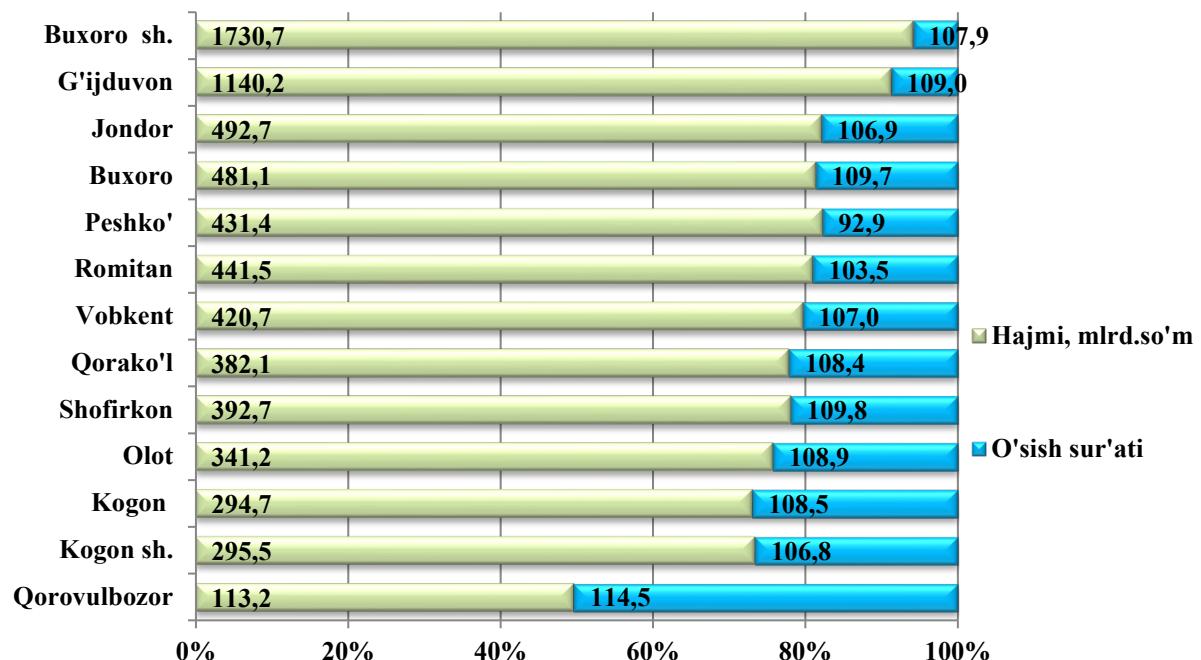
Hududlar bo'yicha ko'proq chakana tovar aylanmasi hajmi Buxoro shahri (2985,8 mlrd.so'm), G'ijduvon (1796,3 mlrd.so'm), Qorako'l (799,9 mlrd.so'm), Buxoro (964,1 mlrd.so'm) va Romitan (710,3 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi. Olot (354,9 mlrd.so'm), Qorovulbozor (168,8 mlrd.so'm) va Kogon (208,3 mlrd.so'm) tumanlarida chakana tovar aylanmasi hajmi past bo'lib qolmoqda.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

Shahar va tumanlar bo'yicha ko'proq xizmatlar hajmi Buxoro shahri (1730,7 mlrd.so'm), G'ijduvon (1140,2 mlrd.so'm), Jondor (492,7 mlrd.so'm), Buxoro (481,1 mlrd.so'm), Romitan (441,5 mlrd.so'm) va Peshko' (431,4 mlrd.so'm) tumanlari hissasiga to'g'ri keladi.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar hajmi va o'sish sur'ati

2022 yil yanvar-sentabr oylarida kichik tadbirkorlikning iqtisodiy tarmoqlardagi hududlar bo'yicha ulushi, foizda

	Sanoat	Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	Investitsiya	Qurilish	Chakana savdo	Xizmatlar
Buxoro viloyati	37,1	98,5	44,1	82,8	84,7	61,0
Buxoro sh.	53,2	97,3	38,7	89,9	73,0	41,2
Kogon sh.	52,4	95,4	55,6	32,1	98,7	71,9
tumanlar						
Buxoro	98,7	99,7	92,3	92,3	99,7	77,6

	<i>Sanoat</i>	<i>Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi</i>	<i>Investitsiya</i>	<i>Qurilish</i>	<i>Chakana savdo</i>	<i>Xizmatlar</i>
Vobkent	73,8	99,8	93,3	100,0	70,6	49,3
Jondor	89,3	99,6	84,5	100,0	98,6	79,4
Kogon	99,3	96,5	22,3	84,8	67,4	79,0
Olot	81,9	98,8	39,2	74,0	98,5	85,4
Peshko‘	73,9	99,6	91,9	100,0	67,5	67,8
Romitan	40,7	92,6	13,3	73,6	98,0	68,4
Shofirkon	86,0	99,7	80,0	93,7	99,0	75,6
Qorako‘l	47,7	98,9	52,7	95,4	99,0	76,3
Qorovulbozor	4,5	97,1	42,6	32,5	98,4	63,0
G‘ijduvon	44,1	99,8	72,5	100,0	86,6	79,3

Hududlar bo‘yicha sanoat sohasining yuqori ulushini Kogon (99,3 foiz), Buxoro (98,7 foiz), Jondor (89,3 foiz), Shofirkon (86,0 foiz), Olot (81,9 foiz), Peshko‘ (73,9 foiz) tumanlarida tashkil etadi.

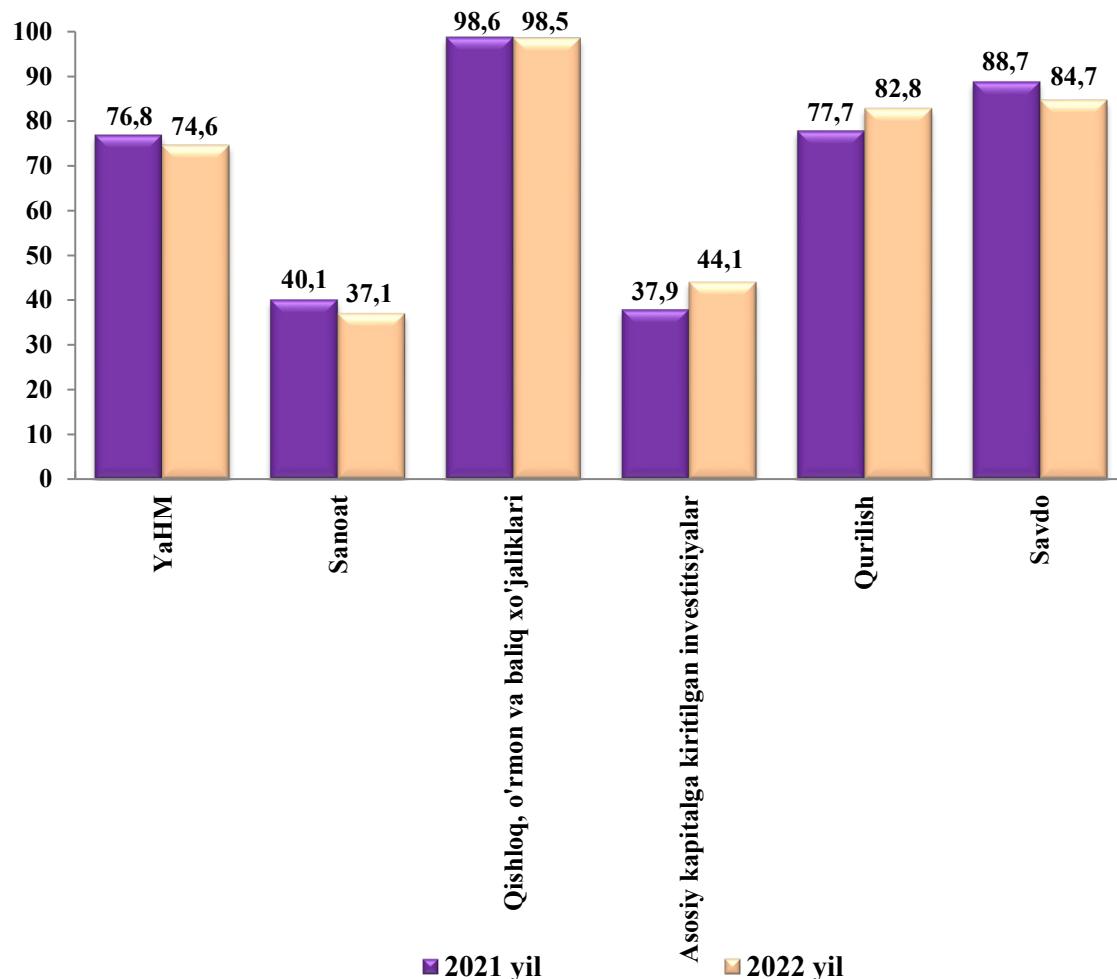
Investitsiyada eng yuqori ulushlarni Vobkent (93,3 foiz), Buxoro (92,3 foiz), Shofirkon (80,0 foiz), Peshko‘ (91,9 foiz) va Jondor (84,5 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Qurilishda Vobkent (100,0 foiz), Peshko‘ (100,0 foiz), Jondor (100,0 foiz), G‘ijduvon (100,0 foiz), Qorako‘l (95,4 foiz) va Shofirkon tumanlari (93,7 foiz) tashkil etadi.

Chakana savdoda Qorako‘l (99,0 foiz), Jondor (98,6 foiz) Shofirkon (99,0 foiz) va Buxoro (99,7 foiz) tumanlari tashkil etadi.

Xizmatlar sohasida Olot (85,4 foiz), Jondor (79,4 foiz) va G‘ijduvon (79,3 foiz) tumanlari tashkil etadi.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida yalpi hududiy mahsulot va iqtisodiyot tarmoqlari mahsuloti (ishlar, xizmatlar) umumiy hajmida kichik tadbirdorlik (biznes) ulushining o‘zgarishi (umumiy hajmga nisbatan foiz hisobida)

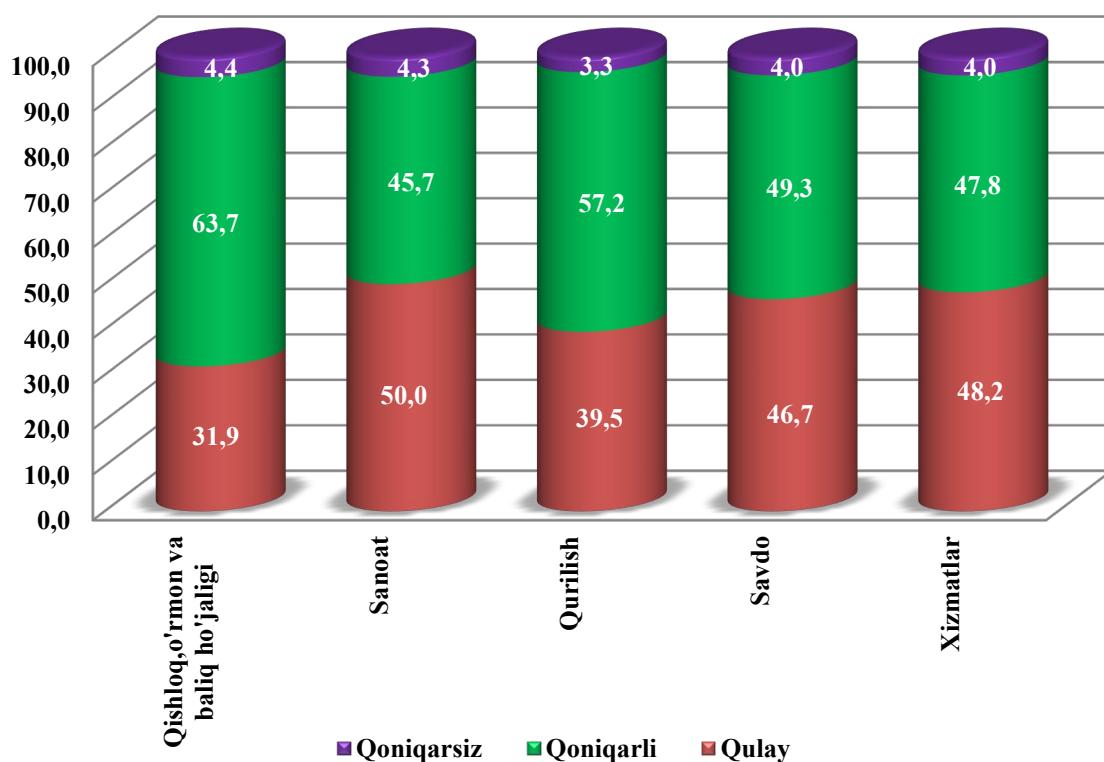
Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2022 yil III-chorak yakunlariga ko‘ra, mikrofirma va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvalar o‘tkazildi. Unda 1299 ta respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma’lumotlari tahlili, qurilish sohasida respondentlarning 39,5 foiz iqtisodiy vaziyatni qulay va 57,2 foiz esa qoniqarli deb hisoblashini, mos ravishda savdo sohasida 46,7 foiz va 49,3 foiz, xizmatlar sohasida 48,2 foiz va 47,8 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 31,9 foiz va 63,7 foiz, sanoatda 50,0 foiz va 45,7 izni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar sanoatda 4,3 foiz, qurilishda 3,3 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 4,4 foiz, xizmatlarda 4,0 foiz va savdoda 4,0 foizni tashkil qildi.

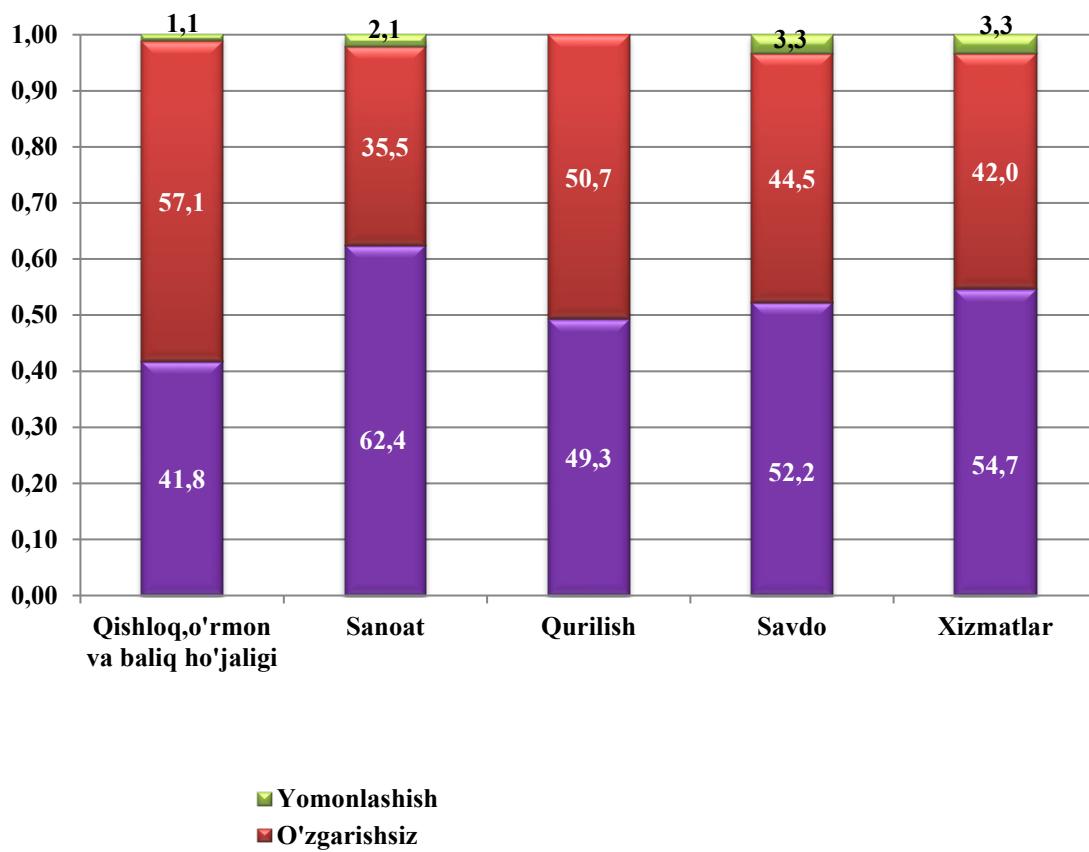
Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni baholash

2022 yil III -chorak uchun, foizda

Iqtisodiy vaziyat yaqin uch oyda qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida yaxshilanish 41,8 foiz, o‘zgarishsiz 57,1 foiz, yomonlashish 1,1 foiz, sanoat korxonalari yaxshilanishi 62,4 foiz, o‘zgarishsiz 35,5 foizi, yomonlashish 2,1 foiz, savdo yaxshilanish 52,2 foiz, o‘zgarishsiz 44,5 foiz, yomonlashish 3,3 foiz, xizmatlarda yaxshilanish 54,7 foiz, o‘zgarishsiz 42,0 foiz, yomonlashish 3,3 foiz va qurilish sohasida yaxshilanish 49,3 foiz o‘zgarishsiz 50,7 foizi kutilmoqda.

**Kichik tadbirkorlik (biznes)da iqtisodiy vaziyatning o‘zgarishlar
istiqbolini yaqin uch oyda baholanishi, foizda**

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.